

EESTI POLITSEMIHT

№ 17

1. Aprillil 1922.

II. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — iga laupäew.

Tellimise hind: aasta peale Mk. 800.—
 poole aasta peale " 400.—
 weerand aasta peale " 200.—

Üksik nummer maksab Mk. 18.—

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis.
 Awatud kell 9—3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulute hind:

1/1 lehek. Mk. 300.—	1/8 lehek. Mk. 300.—
1/2 " " 200.—	1/16 " " 175.—
1/4 " " 600.—	1/32 " " 100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.

Jooksew arwe „Eesti Pangas“ nr. 1056.

Riigivanem politseile tegewuse üle.

Selarwe arutamise puhul esines herra Riigivanem Riigikogus pikema kõnega, milles tema ka politsei ja herra siseministri, kui kõrgema politseijuhhi, tegewust iseloomustas.

— Meil on siseministrile kõige rohkem arupärinisi, tehakse temale kõige rohkem etteheiteid — kõneles herra Riigivanem. — Kui meie sõrdleme läinud aasta tegewust, siis näeme, et meie elu on rahulikumaks ja korralikumaks läinud. Kui need etteheite- tegijad riiklifel alusel seisawad, siis peaksid nemad siseministeriumi tegewust hoopis teisiti hindama.

Pärast sõda ja pärast revolutsiooni oli meie juures niisugune toorus ja korralagedus walitsemas, et see riigi ja rahwa julgeolekule hädaohhtlikuks sai. Tuletan meele neid rööw- ja mõrtsukatogusid, mis mööda maad ümber hulkusid. Pimedamas maanurgas, teistest lahus elades, oli iga õõ nagu sõjawäljal. Wõis juhtuda, et piiratakse maja ümber, musta näokatetega inimesed astuwad sisse, piinawad, wägistawad naisterahwaid, tapawad lapsi ja rööwivad raha. Tõu-

sis sarnane hädatõija, mis kodusõja ähwardas esile tuua. Tänu sellele, et meil jõuti luua politsei, kes ennast ohwerdades tööle astus, suudeti korralagedustele piiri panna. Meil on ju ikka weel see wana waade weres, et politsei on meie waenlane. Meie oleme ikka weel, nagu hra Martna tähendas, nabanõõriga Wenemaa küljes kinni. Seda oleme meie oma riigi kahjuks ja seega on ka endised Wene waated meie luusje ja lihassje jäänud. Kui gorodowoile pekka anti, siis waatasid kõik seda heameelega pealt, nagu oleks riigi kõrgem wõim õpetust saanud. Väanes walitseb aga niisugune waade, et kui politsei abi palub, siis terve uulits kokku jookseb ja püüab politseinikule abiks olla. Seal saadakse aru, et politsei kaitseb kodanikka ja riiki.

Tõtt tunnistades peame ütleva, et meie politsei väga palju edenenud on. Ta on riigikodanikkude kasuks wägitegusid teinud. Paljud on ametikohuste täitmisel oma elu jättnud. Tänu politseile on meil likwideeritud need hirmsad nähtused, mis rööwimise ja mõrtsuka-töö alal sündisid. Minul

ei tule küll isiklikult kohtuprotsessidega tege-
mist teha, aga kui valitsuse liige saan ma
neid otsuseid näha, kus surmamõistetud
armu paluvad valitsuselt. Ma pean ütleva,
et hirm tuleb peale, lugedes neid kohtuot-
suseid. Kohutavalt tooreks on inimesed
läinud, ja nad võiksid väga hädaohtlikuks
saada oma kaasinimestele.

Kui meil nüüd olud paranenud on, siis
võlgneme selle eest tänu oma politseile, oma
kohtutele, ma ütlen veel rohkem, sõjakohtu-
tele, need on tõstis ja raskest tööd teinud. Urge
arwata, et see kellegile löbi tooks, inimest
surma mõista või surmaotsuseid kinnitada,
aga kui teie näete, et inimene on elajaks
muutunud, kes oma lihase õe ära tapab
nende näruste paari tuhande marga pärast,
siis tuleb samm teha, mis raske ja õige
on. Seda on meie politsei teinud, selle
eest võlgneme tänu meie siseteministrile,
politsei ülemjuhatajale — teie võite siin
arwata mis teie tahate — kes kõik oma
noore tahtejõu ja energia selle sisse on pan-
nud, et politseist korraldajaks luua. See
on aasta jooksul korda läinud, meie võime
maal jälle rahulikult liikuda, meie ei
pruugi enam karta, et meile kallale tungi-
takse, et meid maha tapetakse. Ei, see aeg
hakkab juba minemisku minema, mõned üksi-
tud nähtused on veel olemas, kuid ka need
kaovad ära. Üldine julgeolek on maale
jälle kindlustatud. Waadake, seda on polit-
sei kõrgem juhataja, siseteminister teinud. . .

(Kommunisti Kägu: Aga kaitsepolitsei?)

Kui tahate, võin teile ka kaitsepolitseist
rääkida. Väga hea, et teie mulle seda
meele tuletasite. Ei ole mitte väga kaua
tagasi, kui meile teateid tuli, et meil Tal-
linnas, — selle kohta on meil arhiivides

kirjalikud teated olemas, — terve plaan
välja töötatud oli, kuidas Tallinnas tuleb
sõjariistus mässu toime panna. See oli
põrandaalune salaorganisatsioon. Kindla
plaani järele pidid teatud märgu peale igal
uulitsal sõjariistus salgad, 15 inimese kaupa,
välja astuma, kõige enne raadiojaama,
posti ja telegraafi oma alla võtma, kõige-
hädaohtlikumaid inimesi ühe kehaoisa võrra
lühemaks tegema, ja siis pidi antama raa-
dio naabrusesse, et waadake, nüüd on meil
uus riikline korraldus maksw, tulge sealt,
sõbrad ja wenuad, andke meile wennalist
abi. See plaan oli väga ilus, aga see
politsei, kes sellele plaanile kriipsu peale
tõmmas, see oli meie kaitsepolitsei.

Ma usun, et see kaitsepolitsei sellepärast
mõnele ringkonnale ei meeldi. —

Nendele kuldsetele sõnadele, mis kehtwate
kiiduawaldustega Riigikogu ja pealkuulajate
riidades wastu wõeti, ei ole meil midagi
juure lisada. Nad räägivad küllalt selget
keelt, mis seletusi üleliigselt teeb. Nad
räägivad igale politseinikule, et tema püsiw
töö, ennastalgaw jõupingutamine on herra
Riigivanema tänu ja Riigikogu kiiduawal-
dust ära teeninud. Et need kiiduawaldused
elawat wastutaja ka pealkuulajate seas
leidsid, tohime arwata, et ka kodanikud,
kes wahetewahel meie politseid enam wana
kombe, kui südamesunni järele sünowad,
tema edukat tööd oma südame põhjas õieti
ning tänuga hindawad.

Olgu herra Riigivanema kõne igale polit-
seinikule teedjuhtiva tähena, mis tema wae-
warikkaid teenistusradu walgustab, teda
edaspidisele arenemisele õhutab ning kohuse-
truudusele manitseb.

Selleks jõudu ja edu!

Isikute ja waranduste otsimisest.

Isikute ja waranduste üleriiklist otsimist võib
õigusega nimetada poliisiteenistuse „proowi-
misk“. Olles üheks tähtsamaks abinõuks kõige
enam korduwamate kuritegude — warguste ja
rööwimiste — jälgimises, tingib ta ühelt poolt
kuni wiimase võimaluseni täiendud ja kawakind-

lalt läbiwiidud isemist korraldust, teiselt küljest
aga paneb ta walju proowi peale tegelikku otsi-
mist toimetawate ametnikkude oskuse, agaruse ja
algatus võime. Saarwutud tagajärgede järele
otjustakse, kuiwõrd kordalainuks ühte ja wälja-
arenenuks teist võib pidada.

Asjakohane üleriikline otsimisjorraldus peab wastama järgmistele nõuetele: 1) ta peab võimaldama otsimiskirju kõige väiksema ajakuluga üle riigi laiali saata; 2) ta peab otsimiskirjad kättesaadavaks tegema ühel ajal kõikidele politseiasutustele ja ametnikkudele, kes toimetavad tegelikku otsimist; 3) otsimiskirjade tegelik käsitamine peab olema viimase võimaluseni hõlbus-tud, s. o. wastava otsimispunkti ülesotsimine ei tohi tekitada suuremat ajakulu, ja 4) otsimiskirjad peavad olema sisuliselt täielikud.

Meil kuni läinud aasta lõpuni tarvituselolnud otsimisjorraldus ei rahuldanud ühtki praeguni-metud nõudmistest. Otsimiskiri pidi rändama läbi mitme asutuse, kuni ta lõpuks mõne nädala pärast tegeliku otsija näppu juhtus. Enamasti jäid otsimiskirjad osakondade ja jaoskondade kantseleisje peatuma ja lepiti sellega, et tegelikka otsi-jaid — raioonülemaid, kordnikka, ametnikka ja agenta — kohustati neid läbi lugema ja läbilu-gemise täheks oma allkirja paberile jätma. Otsi-miskirjades seisid isikute, loomade, dokumentide ja waranduste otsimised kõik läbiisegi, mille töttu nõuetawa otsimispunkti leidmine tarbekorral suurt ajakulu nõudis, kui ta mitte hoopis tagajärjetuks ei jäänud. Kuna puudusid ühtlustawad juhatused isikute otsimise alustamise kohta, siis kor-rati sajedasti ühe ja sama isiku eht asja otsi-mist mitmel korral ja mitme asutuse poolt. Samuti andis ühtlase korralduse puudumine ennaft libe-dalt tunda ka tolleaegsete otsimiskirjade siju suhtes: mitmekordse ümberkirjutamise järel olid isikute nimed harilikult ära moonutud, puudusid otsita-wate isikute ja asjade hädatarwilisemad tunde-märgid, walitjes kindlusetus selleski, mida isikuga eht asjaga leidmise korral teha tuleks. Kõige selle tagajärjel waadati otsimise kui ilmaaegse wormitütmise peale, millest üksnes juhtumise kom-bel positiivseid tagajärgi wõis oodata.

Käesolewa aasta jaanuaris maksmayandud uue üleriiklise otsimisjorralduse läbi oleme otsi-mise sisemise korralduse poolest suure sammu edasi jõudnud. Otsimiskirjade laialisaatmise koonda-misega ühisesse keskkohta — krim.-pol. peawalit-susje — on kõik wahapealsed instantfid, kes enne kirjade edasiandmist wimetasid, wälja jäetud ja seega asjaajamise kiiruse suhtes wäga palju wõi-delud. Rahilemata wõiks see kiirus weelgi suu-rem olla, kuid selleski tarwilistest tehnilistest täien-dustest oldi sunnitud lohtuhoidmise mõttes esialgu loobuma. Otsimiskirjad lähewad kätte kõikidele tegelikkudele otsijatele ja on ühtlasi juba otsimis-objektide kohaselt walmis liigitud, mis tarwilise

otsimispunkti leidmise endisega wõrrelbes mitu-kord kergemaks teeb. Ühede ja samade otsimiste korrutamise kui ka nimele moonutamise võimalus on praegu kadunud. Mis puutub andmetesse ja tundemärgidesse, siis on ses suhtes wastawad nõudmised ülles seatud, kuid nende tegelik täit-mine on juba ära üfsikute otsimiste alusta-jateft, mille juure käesolewa kirjutuse teises osas weel tagasi tulen.

Sel ajal, kui käesolewaid ridu kirjutasin, ilmus politseilehes nr. 15 pealkirja all „Otsimiskirja-deft“ lühike arwustus meie uue otsimisjorralduse kohta. See näitab, et üleriikline otsimine röö-mustawal wiisil laialisemat tähelpanu äratav. Kuid mina ei saaks tähendatud kirjatüki auto-riga igas suhtes ühel arwamisel olla. Kõigepealt leiab autor, et meie otsitawate waranduste liigi-tamine paistwat temale „kunstlikul alal loodud olewat ning sellel töttu tegelikus elus wahje ots-tarbekas.“ Autor põhjendab oma wäidet sellega, nagu sünnitaks otsitawate waranduste liigitami-sel ülepääsemata raskusi otsustamine, mis sugu-seid asju lugeda I. liiki (wäärtasjad, wäärtpabe-rid, raha.) Kuna nüüd wäärtpaberid ja raha enam-wähem selgete tunnustega asjad on, siis teeb autori murelikuks ainult mõiste „wäärtas-jade“ tegelik piiritlemine. Sellega on autor was-tuwaidlemataft puudutanud meie otsimisjorral-duse hellamat kohta; isikuteft (wõiks ütelda harul-dastel) juhtumistel wõiks tegelikule otsijale tõesti teatawal mõddul peamurdmist sünnitada, kas asja „wäärtasjade“ wõi mõne teise waranduseliigi hulka arwata. Kuid üleliig suurt tähtsust sellele puudusele ei maksaks siiski anda, jeda enam, et uue otsimisjorralduse kahetuulise kestwuse ajal (mis lõpuliiki otsuse tegemiseks muidugi lühike aeg) ei ole waranduste liigitamise alal ühtki tõsist arusaamatust ette tulnud ning ei ole ka ühtki tungiwat põhjust arwata, et see edespidi teistti tõdiks kujuneda.

Teiseks peab tunnistama, et ei tunta ühtki ilma puudusteta waranduste liigitamise wiisi. Saksa-maal näit. on enamalt jaolt wõdetud liigitamise aluseks aine, millest asti walmistud. Siis peab aga liikide arw paratamatalt palju suurem olema kui meil, igatahes üle kümne. Aga ka sealgi on oma libedad kohad: mis suguse liiki arwata riis-dega kasufat, kuhu puuteppi hõpedast nupuaga? jne. Muidugi saadakse seesugustest kohtadest üle was-tawate juhatuskirjade ja kogemuste abil. Maini-tud abinõu wõiks ju ka meil liigituse juures „ots-tarbekas“ olla.

(Järgneb.)

Kriminaal oja.

Kriminalisti mõttetöö.

Dr. jur. Erich Anuschar'i järele A. L.

(8. järg.)

Hüpoteeside ehk oletuste gruppeerimisel otsime nende hulgast niisugused välja, mis meid kõige rohkem jälgimise lõpusihi juure viivad ja võtame neid endale juhtivateks hüpoteesideks. Kõik teised oletused, kuipalju neid ka ei oleks, loodame vastavalt juhtivate hüpoteeside alla. Miskugusteest waatepunktidest sellejuures välja peab minema, seda juhatab meie kätte põline juristide salm: Quis, quid, ubi, quibus, auxiliis cur, quomodo, quando? (Kes, mis, kus, milllega, mis otstarbel, kuidas, millal?) Viimast võime kogu tõmmata kahte peaküsimusse; 1. Miskuguse sündmusega on meil tegemist? 2. Kui meil on tegemist kuriteoga, siis kes on toimepanija?

Üleliigne oleks meele tuletada, et meie kõige selle juures peame jääma vaatlusel ehk muul teel kogutud andmestiku alusele.

Kui eespool on hoiatud ühekülgse eest hüpoteeside tegemisel, mis võiks viia ühtiku andme kumardamiseni, kusjuures sündmuse kogupilt võiks filmist kaduma minna, siis peab teist küljest jälle uuesti hoiatama üleliig ohtralt hüpoteesi ülesseadmast. Peab nimelt vahet tegema hüpoteesi leidmise ja nende ülesseadmise vahel. Leidmiseks on mulle iga abinõu lubatud, ma tahan ju selle läbi ainult õnneliku mõtte, sobivate võimaluste peale tulla, milleni ma seni veel ei ole jõudnud. Selleks otstarbeks tohin ma isegi muudu nii kahtlast analoogiat kõige piiramatumal kujul kasutada; ma tuletan meele ja otsin sündmuse ning nähtusi samasuguste tundemärkidega ja võtan seekord leitud põhjused ning tagajärjed oma praegustele oletustele aluseks. Ma võtan siin ka oma enese „mina“ arvesse, püüan selle järele, „kuidas mina ise samasuguses seisukorras ja tingimistes oleks talitanud,“ oletusi teha käesoleva asja kohta. Riipea, aga, kui ma leitud oletusi üles seadma hakkan, s. o. neid oma edespäidise tegemise aluseks kasutaten võtta, pean neid niipalju kui iganes võimalik, läbi kaaluma. Ma proovin neid võimalikult täieliku induktiooni abil, ma lahutan neid minu enese „mina“-st; proovimine ei tarviise ei üleliig wali olla, ega liig palju aega nõuda, — meil on tegemist ikkagi ainult hüpoteesidega, — kuid temast päriselt mööda minna ei tohiks kunagi. „Hüpoteeside käsitamisel on vaimline rippumatus tingimata tarvilik; vastasel korral võiks nad muutuda

pähevõetud arvamisteks,“ (Nicoforo-Vindenau), pealegi ou mõttetud hüpoteesid alati kurjast.

Keegi Inglise kriminalist ütleb: „Kõigelihtsam hüpotees on alati kõige parem.“ Ja Hans Groß manitseb omalt poolt: „Võimalikult lihtsamalt konstrueerida, loomuliku asjakäiguga rehkendada, mitte palju ijeäralikku ja haruldast eeldada.“ Criti arvab ta veel: „Sadasiid kordi on kriminalistiid kätteleitud digelt teelt kõrwale kalbunud ainult sellepärast, et nad endale ütlesid: „Ei, nii rumal ei võinud kurjategija olla!“ Samapaljudel kordadel on aga kohtuprotsessides selgunud, et kurjategija seda ometi oli, olgu segadusse sattumise, ruttamise ehk mõnel teisel põhjusel. Sama väide maksab ka kurjategija „õne“ kohta; meie kardame oletusi üles seada, mille järele kurjategijale päris arusaamatal viisil õnnestas tähelepauemata oma ettevõtet läbi viia, — ometi võivad sellekohased hüpoteesid tihti just naelapea pihta treshvata.

Nagu juba kord tähendud, peab jälgimise aluseks alati jääma objektiivne andmestik, olgu otuste ehk hüpoteeside tegemises. Üks uus oletus andmestiku põhjal võib kahtkümmed ja rohkem subjektiivset oletust tühistada — enesetapmise oletuse tõestumisega langewad enesetmõista kogu kõik oletused, mis tehtud mõrtsukatöö kahilustamises teatavate isikute kohta; oletuste võrdlemine kuriteo toimepanemise ajaga võib terve rea neist ümber lükata ja uutele maad anda.

Peapunktidena objektiivses andmestikus tuleks võtta järgmised: 1. leitud asjad, 2. kriitiline aeg, 3. ohvri elulugu, 4. saagi ajalugu; mõlemate viimaste kohta: a) viimasel ajal, b) kaugemas minevikus.

Õfimeste all tuleb otsekohesest mõttes võtta kuriteopaigal ja tema ümbruses leiduvaid märke ja jälgi, näit. haavad ohvri küljes, weretilgad, lõhkirebitud riided, mööbli asend toas, tuleasemete arv ja asend tulekahjude puhul, murdmise jäljed sissemurdmiste puhul jne.

Kuriteo toimepanemise aja kindlakstegemine võimaldab tihti tabavaid oletusi sündmuse käigu kohta. Kolmandaks, kuriteo ohvri mõiste alla kuuluvad sündmuse kohaselt: tapetu, wigastatu ehk muudu kahjusaja. Saagi all tuleb mõista igasugu väärusi, mis kuriteo läbi kaduma läinud ehk hävitud.

(Järgneb.)

Tulekahjud ja nende tekitajad.

Kas õnnetu juhtumine või süütamine?

See on küsimine, mida iga politseinik tulekahjukohale jõudes omale ette panema peab.

Õnnetu juhtumisega on meil tegemist, kui tulekahju põhjuseks on süttimine, enesest, mis temperatuuri muutuse tõttu teatud ainete ja materjaalide juures ette tuleb, ning tulega hooletu ümberkäimine. Mõistagi, et need juhtumised, kuigi nad kuritahtlust ei sisalda, kohutlikku vastutust ei kõrvalda. Tulega ümberkäimine nõuab teatud, seaduses ettenähtud ettevaatust (Üld. kub. asut., S. t. II köide SS 736, 737, 805; Kurit. eemald. s., S. t. XIV köide, SS 299, 300, 301, 302, 304, 305; Meisa s., S. t. VIII köide, SS 427, 431, 621, jne.). Sama on seaduses ette nähtud määrused, mis lõhkewate ja tule juhtes kardetawate ainete ümberkäimist käsitlewad (Mäefae. s., S. t. VII köide, SS 744, 747—753, 755, 758; Tõõsuse s., S. t. XI köide, II j., SS 278¹ ja t., jne.). Nende määruste üleastumist karistatakse R. S. SS 81—98 ja R. S. SS 1077, 1077¹ ja 1077² järel.

Nii siis tuleb politseil juurdlemisel kindlaks teha, kas tuleõnnetus mitte seadust rikkuma hooletuse ehk ettevaatamatuse tõttu ei tekkinud. Kui asi hariliste igapäewaste asjaolude piires keerleb, siis on politseil enamiste kerge selgeks teha, süüaluse ja tunnistajate ülekuulamisega, kuidas tuleõnnetus tekkis. Siinjuures tuleb muidugi tähelepanna, kas süüdistatava ettevaatus, mida temal tema wanaduse, hariduse ja kutsealuse teaduste järele olema peab, oles mõinud tuleõnnetuse eemal hoida. Siin meie ei waja eriti asjatundmist ja wõime ilma eksperdi abita talitada. Mõistagi, et kui keegi põlema titu kuuris maha pillab, heinaküümis põlema piibu tuhka wälja klopib, ehk pesu liiga ligidale kütwa ahju juure üles riputab, ehk jälle meisas laualjal põlema paberostiotja maha wiskab, tema aru jaama peab, et tulega ettevaatamatult ümber käib. Kuid keerulisem on juurdlemine teiste tulekahjude puhul.

Wõime näituseks tulekahjud rohukaupluses, apteegis, ehk tööstusettewõttes, kus tulemõttes hädahohtlikkude ainete alla tegemist on. Siin on lihtsast elutarkusest wähe, et selgeks teha, kas on tulekahju ettenägemata ja kõrvaldamata põhjustel sündinud või oli siin hooletus tuleõnnetajaks. Et asjakohalust juurdlust toimetada, peab politseinik asjasse puutuwate ainete omadusi tundma.

Weel keerulisemaks muutub politseiniku ülesanne, kui tuleõnnetamisega tegemist on ja tuleõnnetajat keegi tulekahju kohal enne selle algust näinud pole. Pole ju iseäranis raske tuld tahtlusteta kombel süütada, kui sealjuures teatud külmarerega, ettevaatusega ja plaanikindlalt talitab. Teiselt kaotab tulekahju enamasti ise kõit

süütamise tundeärgid, kui teda mitte kohe ei märgata ja tuld mitte kohe alguses lämmatada ei saa.

Kui arwatawasti tuleõnnetamisega tegemist on, siis on tarwis selgeks teha, kas need asjaolud, millede peal see arwamine põhjeneb, ka tõenäolised on ja kas siin mitte õnnetu juhtumine tulekahju tekitaja ei ole. Sealjuures tuleb tulekahju kohta piinlikult järele waadata, kas seal mitte ei leidu kahtlasi asju ehk aineid, mis tuleõnnetamist järeldada laseksid. Et siin juurdleja politseinik teatud kogemustega ja teadustega warustud olema peab, kui ta oma ülesandega edukalt walmis saada tahab, on enesest mõistetaw. Wilumata politseinik wõib siin kahe silma wahale jätta just seda, mis tulekahju tekkimise põhjuseks oli, ning asitõendusena kaasa wõtta seda, mis tulekahju selgitamiseks wäärtsjeta on. Nii siis oles tule ja plahwatuse juhtes kardetawate ainete ja nende omaduste tundmine üheks tähtsaks tingimiseks, et tuleõnnetamist kindlaks teha. Mõistagi, et see ülesanne märkja kergendub on juhtumisel, kus tulekahju õigel ajal märgati ning tulele kohe piirid pandi.

Meie ei hakka siin rääkima niifugustest, igale tuntud, kergest tuldõtwate ainetest, kui heinad, õled, paber, hõõwliilaastud jne., waid peatumise teiste ainete juures, mis tulekahju põhjuseks wõiwad olla. Kuid enne paar sõna nende üldistest omadustest.

Iga põletatav aine lähew põlema, ilma et ta pruugiks tuleleegiga kokku puutuda, kui teda ümbritsew temperatuur teatud kraadini tõuseb ja kui sealjuures tarwiline jagu õhku olemas. (Nii kui teada, pruugib tuli oma põlemiseks õhus sisalduwat hapnikku). See temperatuur mida süttimise temperatuuriks kutsutakse, on wäga mitmesesine. Nii näituseks on süttimistemperatuur wosworile 60 kr., wääwliile 260 kr., puusütle — puu tõu ja valmistamise järele 250—400 kr., puule — tema tõu järele 500—600 kr. jne. Sella tarwis, et põlemalainud aine edasi põlets, on peale õhu weel tarwis, et põlemise läbi tekkinud palawus nii suur oles, et tulekohta ümbritsewad ained kuni nende süttimistemperatuurini palawaks läheksid ning seega tuld wõtta wõiksid. Ainult siis wõib tuli suurendud jõuga laiali laguneda.

Põletawate wedelate ainete juures kujuneb põlemisprotsessis natukene teisiti. Suurem osa nendest, enne seda kui ise põlema lähewad, sünnitawad palawuse tagajärjel põlewaid aurufid (gaasid). See temperatuur, mille juures see, ehk teine wedelik põlewaid gaasid wälja aurab, mis tulega kokku puutudes põlema lõowad, nimetatakse leegipunktiiks. See temperatuur,

mille juures wedelik ise põlema hakkab, kutsutakse süttimispunktiks. Leegipunkt on juuremal osal wedelikude juures umbes 10—20 kr. madalamal, kui süttimispunkt.

Kui sarnane gaas küllaldaselt õhuga segatud (teiste sõnadega, küllaldaselt hapnikku sisaldab) ning sealjuures tulega kokku puutub, siis lööb ta korraga oma terves massis põlema. Sealjuures juurel määralt tekivad põlemisgaasid,

(enamasti süsinik ja wesiinikuaur) rufuwad hirmsa jõuga seinte peale ja tihtheale purustawad neid ja teisi ümbrusesolewaid takistusi. See on nähtus, mida plahwatuseks kutsutakse.

Nii siis ripub wedelikute juures plahwatuse hädasoht leegipunktist ning tulekahju hädasoht süttimispunktist ära. Mida madalamal mõlemad punktid on, seda hädasohtikum on wedelik tulekahju mõttes. (Järgneb.)

Üheksas raiooniülemate kursus.

10. märtsil j. a. lõppes üheksas raiooniülemate kursus, millest 52 raiooniülemat ja 4 wabakuulajat, nende seas 2 kordnikku, osa wõtsid. Järeldatsumistel tunnustas eksamikomisjon kõik kursandid kursuse lõpetanuks.

13. märtsil algas kümnes ja wiimane raiooniülemate kursus, millest 67 kuulajat osa wõtawad.

Jstuwad esimeses reas, pahemalt poolt alates: raudteepolitsei ülem J w a s t, loomaarst U r r a s, politseiinspektor J a k o b s o n, kohtupalati prokurööri wanem abi K ö u l, siseministri abi K ü b a r s e p p, politseiawakitsuse ülem K u b e n, kriminaalpolitseiawakitsuse ülem K u u s, Tallinna politseiülem S a a r, aktiisi I. ringkonna juhataja L u h a ä ä r ja kriminaalpolitsei inspektor L i i t.

Kirjadest toimetusele.

Kriminaalpolitseinikkude kursustest.

Keegi kriminaalpolitseinik, oma muljeid kriminaalpolitsei nooremate ametnikkude ja agentide kursustest kirjeldades, kirjutab muuseas:

Eksam on kõigile ühesugune, olgu ta wana ehk noor oma ametis. Kuid sellega ei wõiks rahule jääda.

Ühikese kursuse ajaga laialdase programmi järele iga küsimise peale eksamineerimisel kohe wastust leida, on küllalt raste. Wõtame näituseks kriminaalpolitsei agendid, kes ametnikkudega ühes eksami tegid, ning senini ühtegi protokollit weel polnud kokku seadnud. Nüüd tuleb kirjalik eksam; ta on harjumata, peab kauem aega iga ühiku

lauje juures mõtlema, kui see, kellel niifuguse tööga igapäev tegemist. Tundide aeg läheb arusaamatult mööda, varsti hatatakse töid käest ära torjama. Seda teades hakkab inimene ruttama, teeb palju vormi-wigu sisse ja lõpuks ei saa enam aega kirjutut läbi lugeda, et mõnda wiga ära parandada.

Lõpuks peab niifugune noor politseinik, kellel edasipäädmiseks ja teenistuseks hingu oli ja edespäi võid olla agar ja tubli oma ametis oleks olnud, sellest peaaegu

loobuma, kuulda jaades seda halwasti kõlawat sõna „nõrk“.

Sellepärast oleks soovitan, et lõpuliku otsuse juures ka seda eelpoolkirjeldatud asjaolu filmas peetaks. Wiimane kirjusus on juba alanud ja ma usun, et igal, kes eelmiste kirjuste peal on nõrgaks tunnustatud, soov oleks wiga parandada. Selleks oleks wäga soovitan, et niifugustele veel lõpuks isäraline täiendam lühitene kirjusus korraldataks. G. L.

Kohtutoast.

Rööwmõrtsufatöö Narwas.

4. detsembril 1920 a. teatati Narwa kriminaalpolitsei ülema abile Birkholtz'ile, et Tallinna maanteel asuwas majas nr. 6. poepidaja Joosep K u u s i k oma poeruumis tapetult leiud.

Joosep Kuusiku kauplusruumi sisse astudes leidis Birkholtz, et leti ja poeriulite wahel lamas selili Kuusiku furnukeha, mille pea kohal pörandal suur werelomp oli. Riiete taskud olid tühjad. Poeruumis olid müügikraam ja kohwrid lahti wõetud ja laiali pillutud. Etuotas ukse ees pörandal lamas üks tütt Inglise säärejõdet, rohelat wärwi. Woodis oli pesu segamini aetud; pealmine tekk puudus. Poe leti pealt leiti kassaraamat, mille tagumise kaane peale ostetud wõidulaenu numbrid olid kirjutatud.

Kuusiku furnukeha arstlikel ülewaatusel selgus, et kaela parempoolse külje peal olid 3 punast märki, kuna pahempoolse külje peal üks laiem punane märk oli. Peas otseajisel oli suur punane plekk. Peale pealuu awamist jõudis arst otsusele, et Kuusik oli peaaegu pörutuse ja sisetamise werewoolu tagajärjel ära furnud.

Asja uurimist teostades sai kriminaalpolitsei ametnik teada, et 3. detsembri õhtul tapetu poes wiibinud tats isikut, kelledest üks suurüükimäe ohwitseri märkisid kannud. Tundemärkide järele kõiki Narwa garnisoni ohwitsera jälgides, tehti kindlaks, et ülesantud tundemärkidega kokku käis al-leitnant Mihail K o s t i n. Tema juures pandi järgmisel päewal läbiotsimine toime, kusjuures leiti pörandale laialipillutult kõiksugu poekraami, muuseas Kuusiku juurest rööwitud palitu, tekk ja wõidulaenu-pilet. Pool samasugust säärejõdeme tükki, kui Kuusiku korterist leiti ka Kostini juurest.

Ülakuulamisel seletas Kostin, et asjad toonud tuttan Franz Braun tema juurde ja lubanud järgmisel päewal ära müüa. Teda huwitanud koi sisetamine ja ladunud asjad sealt wälja. Muuseas kufkunud asjade hulgast wõidulaenu-pilet wälja ja selle pistnud ta oma tasku, et pärast Braunile tagasi anda. Leitnud säärejõdeme tükiga olnud kotisuu kinni seotud. Franz Brauni juures pandi läbiotsimine toime, mis tagajärjel sealt Kuusiku poest rööwitud paberõrsa ja teine wõidulaenu-pilet leiti. Samuti ei tunnistanud Braun ennast süüdi iapmises ja rööwimises, seletades, et leitnud wõidulaenu-pileti saanud Kostini käest 100 marga wõla kindlustamiseks, kuna pabe-

rosid temalt otnud. Tapmise päewal olnud ta küll Kostiniga koos ja käinud poodides kaupa pakkumas, kas nad Kuusiku poes ka käisid, seda ei tea, sest Narwa linna tunnele wähe. Kostin eitas seda asjaolu, et ta Brauniga määritud päewal poode mööda käinud, samuti eitas ka paberõrsimüümist ja wõidulaenu-pileti pantimist. Braun omastord ei tunnistanud õigeks seda, et tema selle kotti Kostini korterisse wiinud. Tema olnud 5-da detsembri õhtul Kostini pool ja näinud, kui keegi tundmata isik selle kotti sinna toonud. Mõnda lätsid mõlemate kaebeluste seletused wastamisi, kuna tunnustajate seletused asja kohta üsna wäärtsueta olid, misjulgused asjaolud asja selgitamist õige raskest tegid.

Kriminaalpolitsei ametnikkude seletuse järele oli Braun üldse kahtlane isik ja isegi mitu korda registreeritud, kuna Kostin selle wastu aujast perekonnast pärit ja sõjawäe-teenistuses seisid ning miingijulguses kahtlases tegutsemises märgatud ei olnud.

Peale asja arutamist leidis sõjaringkonnakohus, et Saksa riigi kodanik Franz Franzi p. Braun on süüdi ülalnimetud kuriteos, ning mõistis ta kõigi õiguste kaotusega surma mahalasfime läbi. Petseri linna kodanik Mihail Kostin mõisteti küll õigeks rööwmõrtsufatöös, kuid leiti süüdi olewat rööwitud asjade warjamises ja mõisteti selle eest 3 kuuks türmi.

Hobusewarašte jalk lohtuues.

23. augustil 1919 a. leidis Tartu maak. Kõrka wallas „Kangru“ talus elutsen Johan Madise p. K õ k k, et õõsel temal lufustatud tallist ja wantrikuurist kimmel hobune ühes wantri ja riistadega ära wiidud oli. Kurjategijad olid talliufele lufu ümber augud sisse puuritud ja niimoodi lufu wälja wõtnud ning ukse awanud.

Õstalgjel uurimisel ei käinud korda kurjategijatele jälgile saada ja neid kindlaks teha.

1920 a. sügisel toimetatas Wõru kriminaalpolitsei ametnik Wõru maak. Koiola wallas „Udiste“ talus elawate Karl ja Samuel K o o s k o r a d e juures ühe teise kuriteo asjas läbiotsimist ja märkas, et Kooškora'del ülemäära wantrid leidus, milledest üks filmnähtawalt ümber tehtud oli.

Tähendud wantri lohta seletas Karl Kooškora, et ta selle wantri puuwärgi ise teinud ja siis Tartus ühe tunde

mata jepa juures rautada lastnud. Samuel Kooskora seletas, et wantri olla tema umbes aasta eest tagasi Tartu linnast kellegi Peeter Kallas'e käest ostinud.

Politsei poolt sai Kooskora'le juures leitud ja kahtlust-ärataw wanter Johan Rõõk'ile ette näidatud, kes wantri omaks tunnistas.

Kriminaalpolitseil läks korda kindlaks teha, et hobusewarguse Johan Rõõk'i juures olid toime pandnud Mihkel Libiseja ja Peeter Kallas, kes hobuse Peferi maakonda kellegile Jakob Timofejew'ile ära wahetanud, kuna wantri Kooskora'le ära müünud.

Kohtu ees tunnistas Libiseja ennast süüdi hobusewarguses ja Samuel Kooskora warastud wantri osti-

jes, kuna Kallas, Timofejew ja Karl Kooskora ennast süüdi ei tunnistanud.

Tartu-Wõru rahukogu leidie Libiseja, Kallas'e, Timofejewi ja Samuel Kooskora süü kindlaks tehtud, kuna Karl Kooskora kohta tema süü kohtujuurdlusel tarwilist kinnitust ei leidnud.

Tartu-Wõru rahukogu karistas süüaluseid, kes juba ennegi hobuste warguste ja warastud hobuste ostimise eest kohtulikult karistatud on, wangiroodu heitmisega: Libiseja't 5 aastaks; Kallas't 6 aastaks; Timofejewi 4 aastaks ja Samuel Kooskora't 2 aastaks 6 kuuks. Rõõgil neljal süüdlasel on kõik iseeraldised õigused ja eesõigused ära wõetud.

Sündmused.

Raiooniülema Jallai tapmine.

18. märtsil s. a. ilmus Koiola walla politsei raiooniülem Jallai Koiola w. Miiaste küla Mihkel Kusma majasse, et Kusma poega Jaan Kusma't, 17. a. wana, Wõru 1. jaoskonna kohtuuriija eeskirja põhjal wahialla wõtta. Pärast ilmus ta sinna naabrimaja elanik Ann Mitta. Toast wälja minnes ei läinud wahialla wõetaw Kusma mitte ühes raiooniülemaga wälja, waid põgenes rehetuppa, kust läbi rehealuse sauna poole jooksis. Raiooniülem Jallai aga ei märganud seda, waid jeadis hobust sõiduks walmis. Kuid ära nähes, et Kusma ei ilmunud, tuli ta arwamisele, et wahialune ära põgenes, mispärast hobust sinna kohta jättes hakkas Kusma't otsima. Nähes, et Kusma jooksis mitte kaugel asuwasse sauna, läks Jallai tema järele; kuid saunale liginedes kõlas seal pauk, mille peale raiooniülem maha kukkus.

Toasolijad Kusma ema ja Miita tahtnud raiooniülemat aidata, kuid Kusma ähwardanud ka neid maha lasta, mispärast nad tuppa jäänud.

Raiooniülem, kes wiist oli puusast haawatud, tõusis üles ja katsus meha poole põgeneda, kuid Kusma lastis weel ühe paugu tema peale. Peale selle on weel kaks pauku raiooniülema peale lastud, nagu arstilisel läbiwaatamisel selgus.

Pärast raiooniülema tapmist on Kusma temalt ära iijunud Mauseri rewolwer, rahakoti umbes 20000—30000 mr. ja mütsi, asetanud furnukehja ree peale ja lastnud hobuse oma-pead minema. Hobune raiooniülema furnukehjaga peeti mitte kaugel sündmuskohast kohalike elanikkude poolt kinni. Kutsuti kohale naabrukes olew Mooste walla raiooniülem, kes ka esialgse juurdluse toimetas. Wiimane teatas asjast telefoni-teel politseiülemale, kes 3. jaoskonna ülemale käsu andis kiires korras sündmuse kohale ilmuda asja juurdlemiseks ja mõrtsuka tabamiseks.

Jaoskonnaülem ühes kohalejõudnud kriminaalpolitsei agentidega hakkas kurjategijat jälgima, kes oli põgenenud Tartu maakonda Ahja walda. Et wiimane kusagil pikemat aega paigal ei püünu, siis ei läinud korda teda nii kiirelt tabada. Kuid abistatud kaitsejõududega

läks teda korda 21. s. k. p. Toolamaa walla piirkonnas sisse piirata. Ära nähes, et põgenemine wõimata, lastis mõrtsukas enda ligiolewa wint-püssiga maha.

Sõduri kallale tungitud.

20. märtsil s. a. kell 21, näinud Sagriwoje postiwanema t. t. 2. kuulipildurite roodu sõdur Wiigipuu, käies Sagriwoje ja Wolkowo raiooni wahet, umbes 100 silda siinpool piiri, nelja isikut. Kahel nendest on kaasa olnud püssid, kuna teiste juures sõjariistu näha ei olnud. Wiigipuu käsimise peale, kuhu nemad lähewad wastanud wiimased, et lähewad Wolkowo küla kaupluse, mille peale Wiigipuu neid keelanud kauppunkti sõjariistus minema. Jutuajamise juures wõtnud üks nendest rewolwri, kuna teine nendest püssid lastewalmis hoides piiri poole taganenud. Üle traataja jõudes lastnud tundmatud Wiigipuu peale 8—10 pauku, kuid tagajärjeta.

Rahtlased isitud tabatud.

20. skp. sai Läänemaakonna politsei 36. raiooni ülem Ranger teada, et „Urge“ talus, Kolowere waldas, on nähtud rahtlasi isitud, kes pidada elama wendade Gustaw ja Karl Elmit'ide juures.

Ranger sõitis wälja 40. raiooni ülem Hiie'ga ja kahe kriminaalpolitsei ametnikuga. Sel päewal oli Märjamaal laot. Pahatahtlised isitud olid Ranger'i hobuse lahti teinud, kes oli oma seisukohalt kadunud. Et aega polnud hobust otsida, palkasid ametnikud hobuse ja sõitsid wälja. Ranger'i hobune leiti pärast üles.

Karl Elmit'u maija sisse minnes, tabasid ametnikud magamise pealt tundmata isiku, kes ennast Johannes Tooma p. Steinfel's'iks nimetas. Kinniwõtmise juures tahtis wiimane padja all suure laetud „Golt“ rewolwri wõtta, kuid raiooniülem Hiie sai rewolwri enne oma kätte, kui kurjategija seda tarwitada oleks saanud. Selle käest said ametnikud teada, et teine isik naabrimajas Gustas Elmit'u juures on ja ka hobune seal. Teise peresse läksid raiooniülem Hiie ja wanem kriminaalametnik. Elmit'u naine juhtus õues tulijaid nägema, jooksis tuppa ja pani ukse haaki. Üst lahti kangutades, nägid ametnikud ukse prao wahelt, et keegi isit põõnina

gule läts. Sisje minnes toas ega ka pööningul kedagi ei leitud. Otsimise peale leiti maja väljaspool seinä ääres, olekubu alt keegi isik, kes ennast Jüri D o b e l m a n n'iks nimetas, kuid kelles ärakaranud wang. hobusewaras Daniel ära tunti. Isik, kes ennast Steinfel'siks nimetas, pole veel ära tuntud. Isikute kaugas oli hobune, nähtavasti Harju maakonnast warastatud ja tühjäd kotid.

Siendus.

Austatud herra toimetaja! Teie wastutusel ilmuwas politseilehes, nr. 15 j. a. sejab sündumuste all kirjutikk „Politseinik kirikuõpetajaks“, kus sõna-sõnalt öeldud on: „Sama pole ta kõtrit saanud, kes õpetaja wiha kartes pole ilmunud.“ Minu poole pole keegi pöördunud matmisele kutsega, ei õpetaja ega politsei, ei ole ka weel Paide kogudus seda kuulnud, et mina kedagi ametitluste juures oleks kartnud. Kõik, kes minu juure on tulnud ametitalituste asjus, on igal ajal rahuldatud

saanud. Mis õpetaja ja politsei wahel juhtus, seda mina ei tea. Paides, 22. märtsil 1922 a.

Paide kõster. J. Steinberg.

Politseiametnikkude perekonnaõhtu.

25. märtsil j. a. panid Tallinna politseiametnikud Kadriorus, Alwaariumi ruumes, perekonnaõhtu toime. Lõbus wesse, pidulikult ehitud ruumid, paremate pealinna artistide ettekanded, politseinikkude orkestri kena mäng, noorematele jalakeerutus . . . ning pidust osawõtjad ei märganudki, kuidas tund tunni järele kiirelt kadus.

Pidulikke seas kohtasime meie herrasid siseminister Einbundi, politsei peawalitsuse üleemat Kubeni, kaitsepolitsei peawalitsuse üleemat Lenfini, kohtutegelasi, ja mõnda pealinna äriilma esitajat.

Pidust osawõtjate politseinikkude seas kuulus häält, kes sarnaste pidude kordumist soovisid. Sealjuures kadus politseinikkude arwamine sinnapoolse, et aeg oleks Tallinna politseil oma klubi ruume muretsema hakata.

Küsimused ja kostmised.

522. **Raiooniülem A. D. Küsimised.** Mis andmeid peaks wallawalitsus nõudma kodanikutemale isikutunnistuse wäljaandmiseks? Kas võib leppida ainult perekonnaraamatust sellekohast nime leides, mida isik üles annab?

2) Kes on seaduse ees wastutaw, kui wallawalitsus tunnistuse wälja annab mitte õige nime all?

3) Kas on seaduses sära nähtud, et wallawalitsus võib kasulapsle tema kasuüja nime peale isikutunnistuse wälja anda a) kui ta abieluta sündinud ja b) kui ta seaduslik isa ehk wanemad elawad?

4) Kas on wallawalitsus niiugustel kordabel wastutaw, kui ta seaduse tundmise puudusel annab mitte seaduslikud tunnistused wälja?

Wastused: 1) Isikutunnistuste wälja andmise kord on näha wastawatest määrustest, mis ilmutud „Kiigi Teatajas“ nr. nr. 91/92, 97/98 — 1919 a., 151/152 — 1920 a., 6, 10 — 1921 a., 22, 34, 17 — 1922 a.

Mõistagi, et wallawalitsus, wäljaandes isikutunnistust, kõiki seeluguseid andmeid isikult nõuda võib, mis küllaldaselt tõestust pakuvad, et isik, kes isikutunnistust nõuab, ka tõesti see on, kelles tema ennast nimetas.

2) Wastutawad on wallawalitsuse ametnikud, kes isikutunnistusele alla kirjutanud.

3) Võib wälja anda ainult sellel juhtumisel, kui kasulaps wormilikult adopteeritud või lapjes-tatud on.

4) Jah on. Keegi ei wõi end wabandada seaduse mitteteadmiseega (E. W. põhiseadus § 4 ja Wene sead. kogu I t. 1 j. § 95).

628. **Raiooniülem ? Küsimine.** Kas on walla politsei raiooniülematel, kellel on ette nähtud hobune, õigus kannukseid kanda wõi mitte?

Wastus. Wälispolitsei wormitirjelduse järele (R. T. nr. 101/102 — 1920.) kannawad kannukseid kõik politseiametnikud ja teenijad, kellel hobune ette nähtud; seega wõiwad ka politsei raiooniülemad waldades kannukseid kanda.

627. **Üks maakonna politsei raiooniülem naine. Küsimine.** Kas on keelatud politseiametniku naijel talwel, kui teed jäätanud, oma mehe käe alt kinni hoida, et mitte maha kukkuda? Kuulsiu, et olla keelatud ja süüalused selles asjas wõetawat wastutusele.

Wastus. Kui politseiametnik ametikohuste täitmisel on, ei saa käealt käimist lubatuks pidada.

Umetlik oja.

Nimetused.

Politseipeawalitsuse ülema päewatäwaga:

Nimetatud: Wabapalgalisteks piiripolitsei kontrolöörideks:

Tartu m. Peipsi ääresse walda Nina Killa Anton Lõhgas'e kaubituspunkti Aleksander Bergmann, arwates 22. märtsil j. a.

Petseri m. Jrboska walda Sagriwoje Killa Paul Mägi

kaubitjuspunkti demob. ohw. Eduard Kaarli p. Wärs, arwates 23. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska walda Tseremutow-Lubi külla o/ü. „Maamees“ kaubitjuspunkti dem. sõjaw. Armin Wdo p. M a s i n g, arwates 23. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska walda Usadihtshe külla o/ü. „Maamees“ kaubitjuspunkti dem. sõjaw. Alfred Hendriku p. K a n g r o, arwates 23. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska walda Ledihstshe külla August Schults'i kaubitjuspunkti demob. ohw. August Mardi p. T o m i n g a s, arwates 23. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Ledihstshe külla o/ü. „Maamees“ kaubitjuspunkti demob. sõjaw. Anton Mardi p. S c h u l t s, arwates 22. märtsist s. a.

Tartu m. Raastre-Wõnnu w. Piirisaaarel a/s. „Eestimaa Import-Eksport“ kaubitjuspunkti Ernst Johani p. S l i w e s, arwates 22. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Widowitshi külla t/ü. „Kosmose“ kaubitjuspunkti demob. sõjaw. August Gustawi p. T o l p a s, arwates 22. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Gradihtshe külla Bernhard Palmi kaubitjuspunkti demob. ohw. Karl Jüri p. M i i l, arwates 22. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Sluditszy külla t/ü. „Kosmose“ kaubitjuspunkti demob. sõd. Ferdinand Jaani p. K u d d u, arwates 22. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Anashkina külla Alfred Kohali kaubitjuspunkti Georg Jaani p. P a w i j a n, arwates 21. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Usadihtshe külla Bernhard Palmi kaubitjuspunkti demob. sõjaw. ametn. Martin Jaani p. M i c h e l s o n, arwates 21. märtsist s. a.

Petseri m. Jrboska w. Caputje külla Bernhard Palmi kaubitjuspunkti demob. ohw. Anton Karli p. W i l b e r g, arwates 21. märtsist s. a.

Wabapalgalihtse piirivolitsei ametnikuks jaostonna ülema abi õigustega, Aleksander G u t m a n n, arwates 20. märtsist s. a.

Westenurf.

Tume lugu.

E. M a l o t i jutustus.

(3. järg)

Enne kui kirju ära peita, luges krahwinna rutusti nad üle. Ja mida enam sellega lõpupoole jõudis, seda enam muutus elavamaks. Surmfahwatu nägu roojanes, silmad selginesid, hakkasid hiilgama. . .

—Do, Jssand! kui oleksite teadnu, misluguse koorma mu hingelt wõtsite, andes tagasi need kirjad! Kui lõpmata tänulik teile olen, ja kuid tahaksin teie wastu jeda millegiga üles näidata! Kuid ei tea kuidas. . .

— Ütlen teile kuidas: teie peate mulle lähidalt kuid täpisealt kõik jutustama, kuidas see sündis. Mina olen hwiitud saladusest, kui puht õpiprobleemist. Üldistes joontes selle lahendasin. Kuid mõned detailid puuduvad ja mul pole andmeid lõpulihtselt selgimiseks. Palun teid awalikult mulle kõite jutustada. . . kui see teile raskusi ei sünnita. Aga ennem jutustan teile ise kõik, mis tean.

Külaline istus tugitooli, mille Carlo talle ulatas ja tuulas.

— Kaehtsa päewa tagasi, — jutustas Carlo, — õhtul wõtsite woorimehe, kes teid parki sõidutas. Seal pargis umbes tella üheteistkümneme paiku kohtasite sinjor Muriat. Teie istusite kõrwuti pingil kuskil tähtjas allees, kusjuures Muria teist pahemal pool asetuse. Üm oli wihmane. Kui teil nii ka Murial olid wihmawarjud. Teie kõnelesite. Esiteks josis jutt kaunis rahuldawalt. Megamööda läksite mõlemad kärsitult. Teie, krahwinna, ärritusite ja kiirusite minetule. Nähtawasti kartsite hiljaks jääda: teie mees wõis igal minutil klubist tagasi tulla ja siis oleks awalikult tulnud, et te õffel ära wiibite. Muriaga kohtama läksite parki; oletan, selle

sihiga, et temalt kätte saada oma kirju, mis olid tema wõimuses. Kuid temal polnud kaapas neid kirju. Jutt arenes riiuni. Sel hetkel wõttis Muria ootamata rewolwri. Ei usu, et ta tõesti teid surmata tahtis, õigem — lihtsalt hirmutada ja teid sundida oma tahtmisele alluma. Teie hakkasite talle wastu. Sel ajal rebenes ka kogenud teie uuri kullaft kett. Teie haarasite mõlemi käega ja kõigest jõust Muria parema käe, milles see rewolwrit hoidis. Wõitluses kuulnud pauk. Kuul jattus Muriale paremale poole meelekohta. Ta kukkus. Teie ehmatastite, jooftite ära. Pauku ei kuulnud keegi. Teil läks õnnelikult ennem koju jõuda, kui mees tagasi tuli.

— Jssand! — kirjatas naine. — Kuid te teate kõik! Teie wiibisite juhtumist esimesest wiimse minutini pargis, olite üsna ligidal? . .

— Ei. Aga sellest hiljem. Mislugust iseloomu kandsid teie wahetord sinjor Silvio Muriaga?

— Tähendab, teie ei lugenud minu kirju Silviolle?

— Mõistagi ei. Silmasin ainult kirjade allkirju. Lugeb naise kirju. . . Mind nii hawitawa saladuse lahendamiseks lubasid need kirjad ju kuldawäärt andmeid. Kuid juttu loobuda kuskatusest.

— Wõin teile lugeda anda kõik neid õnnetuud kirju! — usaldades ütles krahwinna. — Reis ei leidu mingit skandaalilisttu.

— Ütelge mulle, mis wiis teid kuni selle werise lahtuminekuni. Kohkem ei waja ma teada.

King krahwinna, täieliselt rahustudes, jutustas oma turba lugu.

Tütarlapsena oli ta kellegi Silvio Muriaga kihlatud. Kirjutas talle kui peigmehele. Harilikud kihlatute kirjad. Siis tuli lahkiminef. Kihlus katkes. Muria föitiks ära. Ta pruut, kes enese kõigist kohustustest Muria wastu arwas waba olewat, kohtas krahw N.-iga. Tuttuus arunes armastufeni. Ja seal ta pulmad, rahuline ja õnnelik perekonnaelu. On ta lapsed.

Ja korraga ootamatult ilmub uuesti esiplaanile sama Muria, kelle isikliku süü pärast katkestati kihlus. Näid kus nii mitu aastat möödunes, tulkus tal korraga pähe end haawatuna tunda, et tütarlaps, keda ta ise haawas ja enesest lükkas, kellegi teise naiseks sai. Ja tema, Muria, nõudis oma kord-olnud õigusi, ahwardes skandaaliga — näidata krahw N.-ile ta naise tütarlapsõli seid kirju. Kirjad enesest olid kõigeühtumad, aga krahw on pöörasufeni armukade. Ra ei tea ta oma naise mine-wikku. Kirjadest teada saades oleks wõinud sündida perekondline kurbmäng.

— Mida püüdis siis Muria teilt sellega kätte saada? — küsis Carlo.

Weidi punastes wastas krahwinna:

— Ta tahtis, et oleksin maha jätnud mehe, wäikesed lapsed ja oleksin taga Ameerika jooksnud. Ja siis...

— Teate, krahwinna! — pöörds ta poole Carlo. — Kaminas hõõguswad sõed. Kirjad on te käes. Pöletage nad ära! Siis kaob wiimane jälg sündinust. Politsei on täiesti õigelt teelt kõrwal. Ta katab waleteel ja... usun kindlasti, milgil kombel ei saa tött teada. Muria surm tunnistatakse enesetapmiseks. Elage rahulikult!

Noor naine, ärakütmata õnehell näol, haaras Carlo kae ja surus keda tugewalt.

— Annaks Jumal! — lausus ta, — teie teate, et olen süütu. Ei ole mõrtjulak! Kuid ma ei wõi, ei wõi kahetseda Muria surma! Kuri, hirmus inimene! Kuita poleks surmud saatuse juhtimisel, oleks praegu wael jännitanud kurja inimestele. Aga näid — jumalaga!

Ja kui wari libises ta Carlo toast.

V.

Ma põlesin kannatamatusest ja uudishimust — tahtsin teada, kuidas mõistis Carlo tõejälgile saada ja selgitada farnase keerulise saladuse. Ja waat' mis jutustas mulle kodusündinud, kuid, pean tunnistama, ofaw Sherlock Holmes:

— Esialgse lahenduspunkti andsid mulle furnu paberofid. Need olid kallid, wäljamaa omad, milliseid meie linnas müügil ei leidu. Otsuste järele — neid oli rohkesti — otsustasin, et inimene-suitsetaja istus pingil mitte wähem kui tund aega. Üks paberof oli pooleli suitsetud ja siis kõrwale wijatud. See wiis mind mõtte peale, et inimene ootas kedagi, õigemini — daami, ja kui daam läheneb, tõusis pingilt üles ning wiskas poolisuitsetatud paberofsi kõrwale. Nii on see kombeks heas feltkonnas. Selle järele leidfin pingi jala juures hulga augufesi, sünnitud wihma-warjuotsaga. Augufesed olid wäga wäikesed; tähendab wihmawari pidi daami oma olema. Augufesi oli kahte felti: ühed madalad, teised sügawad. Siit järeldasin: naine, hoides wihma-

warju, oli alguses üksna rahulik, kuid pärast sattus ärewusse ja ärewuses närwiliselt ja kõigest jõust tolfis wihmawarjuga maad.

Surmu portmoneest leidfin peale ta wiisitkaartide weel tühja ümbritu. Sellel oli aadress kirjutud naise käega; käeftri — wärisewa käega; naine oli ärritud. Kirja ümbritus ei olnud. Sellest järeldasin, et see kiri pidi Murial kustile peidetud olema. Naise uuriketi kuldrõngatse leidus wiis mind mõttele — pingil istujate wahel sündis mingit wõitlusefarnast. Surnukeha sõrmedel leidfin kriimustusi, mis minu arwates jännitanud terawatswiilitud küüned. Siit oletasin et naine püüdis Murialt rewolwrit ära kiskuda, ja et wõitluses Muria ise kogemata wajutas kulele. Sündmuse pilt oli mulle täitfa selge. Aga see oli ainult osa selgitatawast ülesandest ehk õigemini selle prelüüdiüm. Õiget otja oli tarwis otsida Muria korterist, s. o. „Sawoia“ hotellist. Maruttasin politseile ette ja just ta nina ees panin hotellis läbiotsimise toime.

— Siis?

— Jah. Kas mäletad waest lonkurit ja pooljoobnud pakikandjat, kes ilmus hotelli juba surnud Muria ülesandel? See olin mina. Raks kuud tagasi olime sinuga tegewad kolmes asjaarmastajate näidendis ja ühes nendest mängisin nimelt pakikandja ofa. Parukas, kostüüm, ja grimmi olid mul käepärast, aga pakikandja ofa näidendis, ühise arwamise järele, mängisin kaunis hästi. Ja siis ilmusingi hotelli. Pesi muidugi pidin ofima. Ühes lateiga ofisime töit Muria asjad läbi. Kuis arwasin, Muria summadani wõi käsitohuris leiduski terwe pakk kirju, nende seas ta see wiimane, kus tundmata kirjakirjutaja muudetud käekirjaga teatab Muriale, et ta ilmub nõutud kohtamisele parti peale kella kümnet. See oli ainukene kiri, mille läbi lugesin; ta eraldus teistest paberi ja tindi wärstufega ja oli ilmtinimata feotud sündmusega. Kirjapaberil oli waewalt nähtaw märk mingist krahwifroonist. Teistes kirjades waatasin ainult allkirja; nende autori nimi oli, noh, ütleme, — Elwiira. Teades nime ja teades, et Elwiira — krahwinna, ma juba ilma mingi waewata sain teada ta nüüdis perekonnanimine. Krahwinnasid nimega „Elwiira“ leidub meie linnas ainult kaks. Üks neist — kuuekümne-aastane wanane; teda, enesest mõistagi, ei tule arwesse wõtta. Jäi järele ainult üks Elwiira, krahw N. abikaasa. Järele kuulates, sain teada, et krahwinna sündimise poolest on lõunamaalane. Silvio Muria, kuis juba ta nimest paistab, on ilmtinimata ka lõunamaalane. Ta reisipakkil leidus bagaashikwiitung, linna nimetufega, kus elas tütarlapsena krahwinna Elwiira. Siit järeldasin, et kahtlust ei ole... Ah ja, ma ei ütelnud sulle, kuis kallihinnalised kirjad kätte sain. Mäletad, et waene lonkur-pakikandja, aidates teenril summadani luktada Murialt saadud wõtmega, lasks kogemata kaane kukkuda ja haawas oma kätt? Enesest mõistagi oli see puhast pettus. Nätt rutuliselt punase wärwiga üle tõmmates panin teenri ustuma, et end haawas. Ja ta jooksis mulle ofima puhast lapitelt. Wäsi, mil ofis

lapilest, jätkus küll, et awada jummadani ja wälja wõtta sealt trahwinna kirju. Ja see on kõik. Vihtne mis?

— Narruseni lihtne! — olin taga ühel nõul. — Kui olet-
sin end selle küsimusega weidi waewanud, siis oletsin
mitte sinust hõlvemini selleni jõudnud

— Wõib olla. Kuid, ole hea, asi seisab selles, et ja
ennast waewata ei mõelnud.

*
Päewadest, mil kõik see sündis, möödunes mitte wähe
aastaid. „Pargi saladus“, kuis Carlo arwas, jäigi

kõigile saladuseks. Kõiksee nurimused ei wiinud mille-
gini. Saatuselt tõugatu Muria surmas süüdlane trah-
winna Elwiira R. suri juba ammu: jäädes difteriti,
mis hakkas hoolitsemises ta haige lapse eest. Sellepärast
olen ta waba ausõnast, mis andsin oma onupoeg Carlole.

Lõikunud G—p.

(Lõpp)

Wäljaandja : Toimetuskomisjon.
Wastutaw toimetaja : R. Reinberg.

Kuulutused.

**Tunnustatse maksuametaks kadumaläinud
iskutunnistused järgmiste nimede peale :**

Libiseja, Juhani Juhani p., wälja antud
Raadi wallaw., nr. 527. (2774)

Birk, Johannes Pauli p., wälja antud Tam-
mistu wallaw., nr. 307. (2775)

Kalja, Johannes Jaani p., wälja antud Tartu
l. pol. 3. jsk., nr. 11541. (2777)

Silm, Kristjan Peetri p., wälja antud Haas-
lawa wallaw., nr. 582. (2778)

Adamsou, Tõnu Mardi p., wälja antud Raadi
wallaw., nr. 899. (2779)

Kull, Aksel Jaani p., wälja antud Tammistu
wallaw., nr. 348. (2780)

Jõts, Aabel Kristjani t., wälja antud Tammistu
wallaw., nr. 432. (2781)

Kauber, Alwiine Jaani t., wälja antud Wiljandi
wallaw. 20. 12. 19., nr. 614. (6504)

Milistwere, Hans Mardi p., wälja antud
Wiljandi l. pol. jsk. 11. 8. ? a., nr. 6869.
(6505)

Ruhlbars, Ananda Peetri t., wälja antud
Wiljandi wallaw. 23. 1. 20., nr. 973.
(6507)

Rikkas, Amalie Peetri t., wälja antud Wiljandi
pol. l. jsk. 27. 11. 19., nr. 51. (6508)

Härm, Johan Jaagu p., wälja antud Wiljandi
pol. l. jsk. 2. 12. 19., nr. 346. (6509)

Johanson, Ella Jaani t., wälja antud Wiljandi
pol. l. jsk. 4. 12. 19., nr. 1528. (6510)

Laurits, Jüri Willemi p., wälja antud Pärnu
maak. pol. l. jsk. 4. 12. 19., nr. 2167.

Reifeldt, Hilba Jüri t., wälja antud Kääma
wallawalitluselst.

Ruutu, Hans Jaani p., wälja antud meri-
jõude raamawal. osaf. 1. j. 22., nr. 64575/347.

Kriis, Jaan Jakobi p., wälja antud Pärnu
m. pol. l. jsk. 20. 12. 19., nr. 7012.

Rigol, Tõnis Mihkli p., wälja antud Pärnu
m. pol. l. jsk. 11. 8. 20., nr. 11752.

Sild, Marie Andrese t., wälja antud Pärnu
m. pol. l. jsk. 20. 12. 19., nr. 6725.

Maasing, Mart Hanju p., wälja antud raud-
teede pol. üh., nr. 7449.

Saak, Hans Hansu p., wälja antud Pärnu
m. pol. l. jsk. 24. 12. 21., nr. 7416.

Hesse, Sophie Georgi t., wälja antud Tartu
l. pol. l. jsk. 2. 12. 19., nr. 1745. (2614)

Anderson, Minna Jaani t., wälja antud
Tartu l. pol. l. jsk. 9. 12. 19., nr. 3600.
(2614)

Peiker, Jaan Hansu p., wälja antud Tartu
l. pol. l. jsk. 5. 12. 19., nr. 2324. (2614)

Ratnik, Jaan Gustawi p., wälja antud Tartu
l. pol. l. jsk. 15. 12. 19., nr. 4947. (2614)

Talass, Olga Jaani t., wälja antud Tartu l.
pol. l. jsk. 22. 12. 19., nr. 114. (2614)

Ruus, Heinrich Karli p., wälja antud Tartu
l. pol. l. jsk. 12. 12. 19., nr. 4176. (2614)

Reim, Selma Peetri t., wälja antud Tartu l.
pol. l. jsk. 3. 12. 19., nr. 2246. (2614)

Pisenkow, Aleksander Jakobi p., wälja antud
Tartu l. pol. l. jsk. 16. 12. 19., nr. 4257.
(2614)

Rammji, Widrik Jaani p., wälja antud Tartu
l. pol. 3. jsk. 26. 2. 20., nr. 9508. (2614)

Taawel, Emilie Juhani t., wälja antud Tartu
l. pol. 3. jsk. 10. 1. 20., nr. 6994. (2614)

Lill, Johan-August Johani p., wälja antud
Tartu l. pol. 3. jsk. 28. 8. 20., nr. 11613.
(2614)

Thalberg, Hendrik Friedrichi p., wälja antud
Haanja wallaw. 9. 12. 20., nr. 1826. (2614)

Seer, Alwiine Hansu t., wälja antud Laiuse
wallaw. 23. 12. 19., nr. 372. (2614)

Eichorn, Herbert Woldemari p., wälja antud
Märjamaa wallaw. 9. 9. 20., nr. 1042.
(2614)

Peedmanjon, Jaan Hindreku p., wälja antud
Käpina wallaw. 29. 3. 20., nr. 1985. (2614)

Mihelson, Nikolai Karli p., wälja antud Tall.
l. pol. l. jsk. 10. 5. 20., nr. 10359. (2614)

Mikk, Anna Johani t., wälja antud Tartu l.
pol. 2. jsk. 12. 3. 20., nr. 16990. (2614)

- Ottenson, Karl Juhani p., wälja antud Paatjala wallaw. 30. 12. 19., nr. 248.
- S lau, Jüri Juhani p., wälja antud Riisepere wallaw. 15. 1. 20., nr. 15. (2228)
- J ü r n a, Leena Mihkli t., wälja antud Rapla wallaw. 13. 12. 19., nr. 95. (2229)
- K u f k u r, Anton Joosep p., wälja antud Rägawere wallaw. 5. 3. 20., nr. 488. (4696)
- K a a l, Hindrek Peetri p., wälja antud Paba wallaw. 12. 12. 19., nr. 573. (4697)
- T i i w e l, Moorits Jaani p., wälja antud Kelme wallaw. 25. 10. 21., nr. 844. (3234)
- K ä r s n a, August Liisa p., wälja antud Kuisgatsi wallaw. 16. 1. 20., nr. 593. (3235)
- J a n t e r, Ida Jahanese t., wälja antud Palmse wallaw. 4. 3. 21., nr. 957. (2440)
- S u i t s, Ludmilla Iwani t., wälja antud Wõru l. pol. 31. 12. 21., nr. 4443. (4430)
- P u r k a s, Widrik Peetri p., wälja antud Räsaritsa wallaw. 8. 1. 20., nr. 630. (4432)
- K a b i s t, Oswald Jaani p., wälja antud Räsaritsa wallaw. 27. 4. 20., nr. 1267. (4431)
- T u w i, Iwan Grigori p., wälja antud Panikowiishi wallaw., nr. 967. (3487)
- W i n d e t s, Rudolf Andrei p., wälja antud Panikowiishi wallaw., nr. 4702. (3488)
- K e e m, August Jaani p., wälja antud Zooru wallaw. 8. 12. 19., nr. 24. (4272)
- U t s o r, Anna Peetri t., wälja antud W. -Hariste wallaw. 16. 12. 19., nr. 68.
- K ö s t, Marie Kadri t., wälja antud Holstre wallaw. 20. 10. 21., nr. 1208. (2498)

Tunnustatse maksuwetatals kadumaläinud :

- K a l t e n b e r g, Feliks Felikse p., ajutine isikutunnistus, wälja antud Tartu l. pol. 1921 a., nr. 780; peatusluba nr. 1149, maksew 20. 11. 21. — 20. 11. 22. (2614)
- P o s k a, Jaan Jaani p., ülikooli matritkel. — wälja antud Tartu ülik. rekt. 1920 a., nr. 1250. (2614)
- E l l i k, Oskar Karli p., isikutunnistus, wälja antud Wiljandi l. pol. ja sõjawäest wabast. tunnistus.
- E l e n d, Tõnis Jakobi p., hobusepafs.
- E s s m a n u, Jüri Jüri p., hobusepafs; w. a. Wiljandi pol. l. jst. 9. 12. 20., nr. 161. (6501)
- S ä n k u r, Johan; sõjawäest wabast. tun., w. a. sõduritepoodide walits. 15. 4. 21., nr. 1091. (6502)
- K a m m, Johannes Jaani p., sõjaw. wabast. tun., w. a. scouts-polgust 22. 12. 20., nr. 16729. (6577)
- K i i s t, Anna Jaani t., ajutine isikutunnistus. w. a. Kawastu w. pol. raiooniül. 30. 11. 21., nr. 968. (2498)

- A p a l j e w, Peeter Silwestri p., ajut. isikutunnistus, wälja a. Wiljandi maat. pol. 13. 5. 21., nr. ⁸⁸/1496 — sifemin. passiofalonua märkusega 29. 11. 21., nr. 32360: peatusluba maksuwusega 16. 10. 21. kuni 16. 10. 22 a. (2498)
- K u f f, Woldemar Miina p., Saksa ausweis, Tartu m. rahwawäekom. märkusega 8. 1. 20: h. n. § 33 ja 87 b põhjal sõjawäeteen. kõlbmataks tunnuetatud. (2498)
- P õ r u, Gilda Tõnise t., matritkel ja üliõpilase kaart, wälja antud Tartu ülikoolist, esimene 23. 1. 20., nr. 373 all. (2498)
- W o l t r i, Armilda Juhani t., wäljamaa-pass, w. a. Eesti kontr.-opteer.-komm., nr. 310 all. (2498)
- L u p t o w, Matwei (Marwei) Haritoni p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. Tartu m. rahwawäeül. 3. 11. 20., nr. 28395. (2498)
- K r o o n, Aleksander Gustawi p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. 8. jalawäep. 18. 5. 20., nr. 8443; sõjaw. teenistuslehe ärafiiri, w. a. Tartu m. rahwawäeül. 14. 3. 21., nr. 5797. (6555) (6571)
- G o t t l o b, Herman; korjandusleht nr. 693, w. a. Piirisääre tuleõnnetute awit. komiteelt. (6556)
- P u u r i t s, Hendrik Widriku p., isikutunnistus, w. a. Rõngu wallaw. 31. 12. 19., nr. 4367; tasuta maasaamise tun., w. a. sõjaw. staabi korraldus walits. insp ofak. 1. 12. 20., nr. 182. (6560)
- J l w e s, Oskar Jaani p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. Tartu m. rahwawäeül. 24. 11. 20., nr. 31572. (6565)
- S a r w, Johan Peetri p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. komend. roodust 10. 8. 20., 16227. (6572)
- K ä s t, Johan Kaarli p., isikutunnistus, w. a. Aruwalla wallaw., nr. 83; rahw. wab. tun., w. a. Tall. 3. jaoõrir.; hobusepafs, w. a. Rõngu wallaw., nr. 53. (2784)
- S õ h m u s, Jaan Peetri p., isikutunnistus, w. a. Tall. l. pol. 2. jst., nr. 2036; rahwawäest wab. tun., w. a. Tartum. rahwawäekom. 19. 7. 19. (2783)
- K a d e, Samuel Joosep p., isikutunnistus, w. a. Ahja wallaw., nr. 340., rahw. wabast. tunnistus, w. a. soomusrongide tag.-pat., nr. 3346. (2782)
- W i s n a p u u, Oskar Hendriku p., rahw. wabast. tunnistus, w. a. Wõrum. rahwawäeül., nr. 3610. (2765)
- W o r o b j e w, Philipp Danieli p., peatusluba, w. a. sifemin. passiofak. nr. 3970. (2765)
- K ö i k a, Peeter Jaani p., rahw. wabast. tunnistus, w. a. 2. jalawäepolg., nr. 2040. (2769)

M u n a, Aleksander Kaarli p., rahw. wabast. tunnistus, w. a. Tallinna komehd. kom. 20. 8. ? a., nr. 20126. (2776)

T o m i n g a s, Arnold Karli p., isikutunnistus, w. a. Rakvere l. pol. 28. 12. 20., nr. 5863; arstiabi ishekiramaat, w. a. 5. polgust 26. 6. 21., nr. 15; sõjaw. isikutunnistus, w. a. 5. polgust, nr. 0226. (6683)

K u u l m a n n, Willem Kustase p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. Ki sarööp. soomusr. riw. kom. 12. 8. 20., nr. 485.; hobusepasa, rendileping ja 3 mitmesugust kwiitungi

S o h a n s o n, Ernst Abo p., isikutunnistus, w. a. Patkula wallaw. 12. 3. 20., nr. 1165., rahw. referw. tunnistus, w. a. Wiljandi m. rahwawäeül. 23. 10. 20., nr. 3392. (3236)

S a l o n n i k o w, Paawel; ajut. isikutunnistus, w. a. Tall. l. pol. wal. kestwusega 22. 1. 22 — 22. 7. 22. (6836)

M ä n n i k, Johannes Johani p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. 4. jalawäepolgust. (6686)

T o i g e r, Gustaw; kwiitung 540 m. kautsjoni maks. üle kartulikuuri all olewa maa eest, w. a. Sonda. jaama kassast 1. 12. 19., nr. 73947.

Ü n t, Jakob Madise p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. antud 5. Rakvere jalawäepolg. 23.4.20.

S a n d s t r ö m, Jakob Jaani p., isikutunnistus, w. a. Kõnnu wallaw. 10. 4. 20., nr. 956; sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. Harjum. rahwawäeül. 29. 10. 20., nr. 26011; lasteriistaluba, w. a. Harjum. pol. ül. 12. 1. 22., nr. 10. (2439)

K l a n b e r g, Johan Andrese p., isikutunnistus, w. a. Sutlepa wallaw. 27. 1. 21., nr. 161; hobusepasa, w. a. Sutlepa wallaw. 3. 3. 21., nr. 163. (4947)

K i r k m a n n, Hans Jaani p., isikutunnistus, w. a. Uue-Wändra wallaw. 9. 1. 20., nr. 49; hobusepasa nr. 273 ja 274.

L u c k, Otto, ajapikenduse tunnistus, w. a. Tartu m. rahw.-ül. 1921 a., nr. 8976.

O t t a s, Jüri Jaani p., hobusepasa, w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 8. 1. 21., nr. 306.

A e k s n e, Antonie Kristi t., E. w. wõidulaenu piletid: seeria 8802, nr. 79; seeria 2334, nr. 42; seeria 3687, nr. 3 ja seeria 4011, nr. 81.

20. märtsil walewõtmega korterisse tungitud ja warastatud S. Karja tän. nr. 6, Tallinnas, tumesinine kleidiriie, roheline kollaste roosidega uksekardinariie, järeltehtud karakulmuhw, tumesinine seinawaip kirjute õitega ja uus sinine willane tuub. Olga Horn. 6647

Kuulutus.

Kohtuministri määruse põhjal 27. märtsil f. a. kõrgendatakse „Kiigi Teataja“ kuulutuste hinda,

alates 1. maist f. a.

järgmiselt:

Harilikude kuulutuste ühe weeru m/m rea hinda 3 marga pealt 5 marga peale.

Kohtukuulutused 50 marga pealt 100 marga peale, suuruse peale waatamata.

Isikutunnistuste maksuwetaks-tunnistamise kuulutused 30 marga pealt 50 marga peale.

6838

„Kiigi Teataja“ kontor.

Rapla turuplatsilt on leitud 400 marga ümber raha, mis Rapla politsei jaostonnas hoiul. kust omanik võib selle kätte saada kuul. 20. aprillini 1922 a.; pärast seda aega antakse see leidjale välja Balti erasead. § 739 korras.

Raplas, 14. märtsil, 1922 a. nr. 836-21.

Rapla politsei jaostonna ülem

J. Wiikmann.

22. aprillil f. a. kell 10 homm. müüakse Järwamaakonna, Mäo walla Pabula küla, Saapa talus jurnud Andres Raba järeljäänud warandusest

enam- pakkumisel

järgmised asjad: 1. 15 puuda ruffid — hinnatud 1500 marga peale; 2. 30 puuda otri — 2400 mk.; 3. wana raud-asfidega töowanter — 200 mk.; 4. saan — 100 mk.; 5. tuulamis-
masiin — 1000 mk.; 6. liua-masjn — 600 mk.; 7. wedruake — 200 mk. ja 8. kaks kirstu — 100 marga peale 1920 a. tulumaksuwõla tasumiseks. 4170

Järwa maakonna politseiülem.

Pühadeks soovitab
häid maitsewaid
napse ja likööre

„RECORD“

TALLINNAS,
Siimeoni tänaw nr. 19

6659

22 M. PIKAREWITSCH 22
WIRU TÄNAW

Riide- ja walmisriide-kauplus.

Suures walikus walmis naiste-
ja meesterahwa riideid, ühtlasi
leerilastele ülikonnad on saada
M. Pikarewitschi juures

22 WIRU TÄNAW 22

6649

Kalossid!

Prantsus-kontsa jaoks igas
suures on kohale jõudnud.

A. Gobowitsch.

Wiru tän. nr. 7, Tallinnas.

7952

Esimene Eestimaa Mehaaniline
Saapawabrik

„Estoking“

Tallinnas, Suurel Tartu maant. nr. 61-c
Telegr. aadress „Estoking“ Tallinn.
Kõnetr. 13-06.

walmistab suuremal määral,
wõrdlemata headuses, wõistle-
mata odawate hindadega igat-
seltsi meeste, naiste ning laste
jalanõusid.

Wabriku juures olewast ladust
müüakse suuremal arwul juht-
ja kroomnahast meesterahwa
nõorsaapaid, niisama ka sandaale
mitmesuguses suuruses.

Üksikute paaride wiisi on saapad
müügil paremates saapakauplus-
tes ja tarwitajate ühisustes, nii-
hästi pealinnas kui ka prowintsis.

6280

Kuld- ja hõbeasju, sein- ja
taskukellad soovitab odawalt
suures walikus

H. Zipukoff

7951

Wiru tänaw nr. 20, Tallinnas.

Kõigeodavamad

laulatusfõrmused, kellad, kuld- ja hõbeasjad.
Ka parandustöö kiire ja korralik.
Eichelmann. Wäike Karja tän. 2.

6648

Shokolaad

W I W A T

A.-S. „Renommée“

7953

Tallinn, Suur Kompassi t. 40.

RIIDEKAUPLUS

Wiruwärawa puiestee № 13.

Soowitab oma ladust kõiksugu kohalejõudnud wäljamaa kaupasad.
Kleidi- ja woodrisiidi, käisewoodrit, Inglise musliini, kretongi
— kõiksugu mustrites, — madapolami, nansukki ja muud.

Hinnad mõõdukad. Müük vähemal ja suuremal arwul.

J. K. MUCHIN.

Wiruwärawa puiest. № 13. Tel. 13-03.

6288

Eestimaa Tööstuse ja Kaubanduse Pank

Aktsia Selts.

Peakontor **TALLINNAS.**

Jaoskonnad: Tartus, Narwas, Pärnus ja Walgas.

Agentuur: Haapsalus.

Telegrammide aadress: INDUSTRIEBANK.

Aktsia-kapitaal ja reserwid

Emk. 95.000.000. —

Pank toimetab kõiksugu pangaoperatsioone sise- ja wäljamaal.

6636